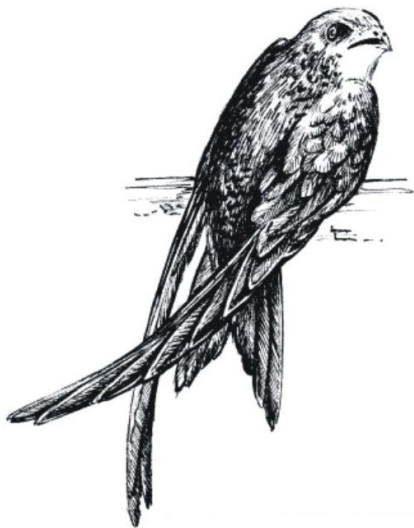

Moudivláček

Zpravodaj Moravského ornitologického spolku – středomoravské pobočky ČSO

2012
1

Obsah

- Bernešky rudokrké zimují na jižní Moravě i ve východních Čechách.....2
- Mezinárodní sčítání vodního ptactva.....2
- Nenaplněné naděje.....3
- Rarity.....5
- Komiks.....6
- Pozvánka na VTV Beskydy 2012.....7
- Mapování hnízdišť čejky chocholaté.....9
- Reedice Fauny ČR I.....9
- Mapování hnízdišť rorýsů.....10
- Ornitologicky cenné lokality.....10
- Zápis z členské schůze MOS.....10
- Poděkování dárcům.....13
- Osmisměrka.....14
- Inzerce.....14

Vážení čtenáři,

jarní rovnodennost je již za námi a s prodlužujícími se dny přibývá i pupenů, poupat a květů, které lákají hladový hmyz k opylení. Nejednen milovník přírody se v těchto dnech kochá celými koberci sněženek, bledulí a dymnivek. Všude se ozývá ptačí zpěv a mnoho živočichů pociťuje neklidné jarní klokotání hormonů.

Ani v tomto idylickém čase bychom však neměli podcenit přípravu na vrchol ornitologické sezóny. Ptáci na nikoho nečekají a promeškané úkoly lze v nejlepším případě dohnat až následující rok. Platí to zejména letošní jaro, kdy mnoho opeřenců přiletělo na hnízdiště dříve a někteří již začali se stavbou hnízd. Jakékoliv záznamy o přiletu tažných druhů i o hnízdění ptáků jsou velmi cenné.

Nejen pro střední Moravu bude letos důležité zahájení víceletého projektu, jehož součástí bude i mapování hnízdišť rorýsů a jejich ochrana. Více se dočtete v našem zpravodaji.

Roman Figura

Bernešky rudokrké zimují na jižní Moravě i ve východních Čechách

Berneška rudokrká je jedna z nejkrásnějších hus a zároveň i jedna z nejvzácnějších. Odborníci odhadují, že jich na celém světě žije asi jen 40 tisíc kusů a jejich počet stále klesá. Jde tedy skutečně o jeden z nejohroženějších živočišných druhů na Zemi.

Bernešky rudokrké hnízdí v tundře západní Sibíře a zimují ve stepích kolem Kaspického moře. Od sedmdesátých let minulého století zimují také v Evropě, a to v Rumunsku u Černého moře a občas se jednotliví ptáci nebo malé skupiny objevují ve střední i v západní Evropě. V České republice se bernešky zcela ojediněle vyskytují pouze v zimním období na jižní Moravě v počtu od jednoho do čtyř kusů, ne však každoročně. Od roku 1928 do roku 1999 ornitologové zaznamenali pouze 12 výskytů v České republice. Za prvních 11 let tohoto století se objevily již 17krát a tuto zimu se u nás zdržují dokonce na dvou místech v počtu 16 kusů. Čtyři bernešky rudokrké letošní zimu trávily v hejnu hus běločelých a polních ve východních Čechách a dalších 12 ex. zimovalo pod Pálavou u vodních nádrží Nové Mlýny. Jde tedy o rekordní výskyt tohoto celosvětově ohroženého druhu v ČR.

Berneška rudokrká je drobná husa vážící 1–1,5 kg s rozpětím křídel 110–125 cm. Má výrazné a nezaměnitelné zbarvení. Převládající černá barva peří kontrastuje s výrazným bílým pruhem na bocích, bílým kostřcem a bílou skvrnou mezi okem a zobákem. Nejvýraznějším rozlišovacím znakem je její rezavohnědé zbarvení na přední části krku a po stranách hlavy. Samci i samice jsou stejně zbarvení.

Bernešky se živí nejrůznějšími druhy trav a jejich semeny. Na zimovištích se nejčastěji pasou na ozimech nebo na polích po sklizni kukuřice. U nás se přidružují k početným hejnům zimujících severských hus polních a běločelých. To je však může stát i život, protože tyto husy jsou na jihu Moravy intenzivně loveny myslivci. I přesto, že jsou bernešky rudokrké celoročně hájeny, mohou se stát nechtěným terčem lovců, kteří střílejí do hejn letících husí.

Jiří Šafránek, e-mail: mosprerov@seznam.cz

Mezinárodní sčítání vodního ptactva

Jako každý rok, tak i letošní druhý lednový víkend se nesl ve znamení peří a vody. Mnoho milovníků vodního ptactva zaujalo své přidělené pozice na březích jezer, řek rybníků nebo pískoven. Sobotní prosluněné dopoledne pročešával silný vítr a počasí se tvářilo spíše na duben. V neděli už to vypadalo trochu jinak. Přes noc krajinu pocukroval sníh a teplota pod bodem mrazu ulevila botám od zablácení. Nicméně ani mrazíky nepomohly k tomu, aby stojaté vodní plochy pokryl led. Proto se místo tradičních zimovišť ptáci trousili všude možně. Tu plula kachna, támhle další, občas nějaký ten kormorán nad hlavou... Ale nezůstávalo se jen u kachen, přes víkend byly spatřeny i vzácnější druhy, jako třeba turpani, kajka mořská nebo několik labutí zpěvných. Již tradičně se objevili i morčáci. A jak, že to vypadalo u nás, na střední Moravě? Ptáci samozřejmě byli, málo jich také nebylo. I

když, musím uznat, alespoň na úsecích řek, které jsem procházela, objevilo se jich méně než v předešlých letech. Ovšem nemůžu říci, že by nebylo po čem koukat. Vždyť právě ta netonoucí paleta kachních barev, jedna světlá, druhá tmavá, třetí velká, čtvrtá malá... Zkratka každá jiná – tedy jednoduše řečeno, bylo po čem koukat i přesto, že se neukázala žádná „extra rarita“. A ta slípka nebo kachnička mandarínská v Olomouci pod mostem byli jen sladkou třešničkou na dortu. A co vy? Nemáte příští leden také chuť projít se kolem vaší oblíbené řeky?

Katka Ševčíková, e-mail: sevcikovaka@seznam.cz

Nenaplněné naděje

Samice labutě zpěvné se žlutým límcem 7R42 patří k ptačím legendám. Všichni ji znají jako Zpěvanku. A nejen ornitologové. Díky tomu, že se několikrát objevila na všech významných televizních stanicích a v řadě novin a časopisů, je známa i široké veřejnosti, která nás pravidelně informuje o jejím výskytu.

Protože se Zpěvanka na střední Moravě zdržuje prakticky celoročně již přes pět let, doufali ornitologové, že by se mohli dočkat i prvního hnízdění labutě zpěvné v ČR. Jenže s kým? Jméno pro vhodného nápadníka bylo jasné. Bude to Zpěvan. Zpěvanka již v minulosti vytvořila pár se samcem labutě velké a dokonce bylo pozorováno i páření. Z pozdějšího chování Zpěvanky není zcela jasné, zda se jednalo o nedostatek vhodného partnera nebo vtištění chybného druhu.

A pak, jako blesk z čistého nebe, přišla 7. 2. 2011 zpráva Jarmily Kačírkové, která na Hradeckém rybníku v Tovačově pozorovala Zpěvanku v přítomnosti další labutě zpěvné. To, že se snažila z okolí Zpěvanky odhánět labutě velké a hájila teritorium, ukazovalo, že se jedná o samce. Pár se spolu objevil o tři dny později v Kroměříži a po dalších deseti dnech se vrátil do Tovačova. Byl magnetem první exkurze MOS pro veřejnost 19. března. Jak se ukázalo, boj o Zpěvanku nevzdával ani minulý partner jiného druhu. I jemu se dostávalo od Zpěvanky jistých sympatií. Posledním, kdo Zpěvanku a Zpěvana viděl spolu, byla Faunistická komise ČSO. Bylo to v Kojetíně 2. dubna.

Bohužel 17. 4. 2011 našli Libuše a Josef Greplovi na Hradeckém rybníce mrtvou labuť zpěvnou. Prakticky s jistotou to byl Zpěvan. Zpěvanka plavala na hladině sama. Příčina smrti samce zjištěna nebyla, bylo však jasné, že tělo bylo na místě již delší dobu. Zpěvanka brzy zmizela a byla nalezena až 30. dubna v Kojetíně. Ukázalo se, že má starší hojící se zranění u levého oka. Pravděpodobně šlo o klovnutí. Možná docházelo k velmi prudkým soubojům s bývalým partnerem i dalšími labutěmi velkými. Nedá se vyloučit, že stres a případná zranění vedla u Zpěvana k oslabení organismu, který pak podlehl nějaké nemoci. Snad se někdy objeví Zpěvan II a příběh bude mít lepší konec. Zpěvanka zůstává Přerovsku stále věrná.

Adolf Goebel, e-mail: goebel@mos-cso.cz

Zpěvanka a Zpěvan. Foto Jarmila Kačírková.

Zpěvanka se zraněním levého oka. Foto Adolf Goebel.

Rarity

Skutečně mimořádná příležitost se naskytla všem, kteří sledují databázi pozorování birds.cz. Dne 3. 6. 2011 zde zveřejnili Gašpar a Terezie Čamlíkovi své pozorování samce kajky mořské ve svatebním šatě na vodárenské nádrži v Ostrožské Nové Vsi. Řada ornitologů si nenechala tuto šanci ujít a tak mimo krásného zážitku je k dispozici i bohatá fotografická a video dokumentace výskytu. Poslední pozorování kajky mořské na lokalitě pochází z 21. 6. 2011.

Adolf Goebel

Kajka mořská. Foto Adolf Goebel.

Nádherný zážitek čekal na ornitology 24. 4. 2011 v Tovačově. Nad rybníky zakroužilo hejno sedmi bernešek bělolících. Vypadalo to, že hledají místo k odpočinku. Nakonec ke zklamání všech odletěly pryč. Situace se opakovala nejprve v odstupu několika hodin a později se hejno objevovalo stále častěji. Nakonec se bernešky k naší velké radosti snesly na hladinu Hradeckého rybníka, kde odpočívaly několik hodin.

Adolf Goebel

© Katka Ševčíková

Bernešky bělolící na Tovačově (k článku na str. 5). Foto Adolf Goebel.

Pozvánka na Výzkumný terénní víkend Beskydy 2012

Moravský ornitologický spolek a Slezská ornitologická společnost (pobočky ČSO) zvou své členy a příznivce na **Výzkumný terénní víkend (VTV)**, jehož cílem je rozšíření našich znalostí o výskytu ptáků na méně ornitologicky známých lokalitách nebo spolupráce při monitoringu. Akce se tentokrát koná 25.–27. května 2012 v jádru **Ptačí oblasti Beskydy v místech výskytu ptáka roku tetřeva hlušce** a je vhodná jak pro **zkušené**, tak pro **začínající ornitology**, kteří se mohou seznámit s novými druhy ptáků a poznat další kolegy. Výsledky poslouží zejména pro účely **monitoringu ptačí oblasti**. Přijďte s námi strávit víkend v horské přírodě centrálních Beskyd.

Příjezd prvních účastníků předpokládáme již během pátečního odpoledne, na chatě bude služba již od 16.00. Po příjezdu lze podniknout kratší výlet do okolí, v případě zájmu a příznivého počasí je ve volných chvílích možný odchyt a kroužkování ptáků v okolí místa ubytování (lze si vzít vlastní sítě). V pátek večer (cca od 20.00) akci zahájíme **společným posezením s přednáškou o ptačích oblastech Beskydy a Horní Vsacko a představením plánu na sobotu**. Dále může akce pokračovat případným promítáním fotografií a v případě příznivého počasí může proběhnout krátká vycházka za hlasy sov.

V sobotu brzy ráno (nejpozději v 6:00) vyrazíme na **celodenní mapování ptáků** s důrazem na lejska malého a bělokrkého, strakapouda bělohřbetého, žlu-nu šedou, holuba doupnáka, ale i další druhy ptačí oblasti. Večer proběhne sčítání zpívajících samců kosa horského kolem vrcholu Lysé hory. V případě vhodných podmínek je po sčítání kosů horských možné pokračovat v monitoringu sov.

V neděli proběhne od brzkých ranních hodin sčítání ptáků na bodových transektech v těsném okolí Muchovic. Ti, kteří se ranního sčítání nezúčastní, mohou pomoci na ekofarmě v místě ubytování nebo si udělat výlet do okolí. Odpoledne se předpokládá odjezd účastníků.

Chata se nachází v malebném údolí Muchovic pod nejvyšším vrcholem Beskyd Lysé hory (1324 m n. m.). Z Lysé hory jsou krásné výhledy na celé Beskydy. Nachází se zde zbytky unikátních horských smrčín i pralesovité zbytky jedlobučin. Z rezervací je třeba jmenovat PR Mazácký Grúník, NPR Mazák, PR Malenovický kotel, PR Lysá Hora nebo PP Zimný. V masívu Lysé hory hnízdí až kolem 15 párů strakapouda bělohřbetého, 20 párů lejska malého, 1–2 páry žluny šedé, přes 25 párů holuba doupnáka a ve vrcholových partiích 2–4 páry datlíka tříprstého. Ze sov kromě puštíka obecného hnízdí 2 páry puštíka bělavého, 1–4 páry sýce rousného, 3–4 páry kulíška nejmenšího. Na Lysé hoře je nepočtenější populace kosa horského v Beskydech, občas je možné pozorovat i orla skalního nebo najít pobytové znaky ptáka roku – tetřeva hlušce.

Ubytování je zajištěno na chalupě v Muchovicích – nejvýše položeném objektu v údolí, souřadnice 49°31'57.68"N, 18°25'25.67"E – viz www.muchovice.cz. Chata je plně vybavená, včetně kuchyňky, sporáku, elektriny a sociálního zařízení. Maximální kapacita 30 míst, neváhejte proto s přihláškami! Spaní ve spacáku na vlastní karimatce nebo na posteli (na posteli max. 20 os.). Ubytovací poplatek za obě noci je **200 Kč**.

Cesta vede po modré značce z konečné vlakové zastávky Ostravice. Po hlavní silnici budete pokračovat ve směru, kterým jste přijeli, tj. JV směrem k přehradě Šance (a obcím Staré Hamry, Bílá). Asi po 1,5 km, u velkého dřevěného orla, zabočíte vlevo a pokračujete po modré značce kolem telefonní budky nahoru. Po dalším cca 1,5 km mírného stoupání podél potoka Mazák a el. vedení (které v Muchovicích končí) dojdete k místu, kde modrá odbočuje vlevo dál na Lysou horu (stojí tu velký kámen s rozcestníkem). Odbočíte vpravo, přes můstek podél el. vedení a po několika desítkách metrů dorazíte do cíle (vchod druhý zprava). Nejbližší autobusová zastávka je Ostravice, Mazák. Z autobusové zastávky se vydáte proti proudu potoka Mazák stejnou cestou jako od dřevěného orla (viz vlak). Autem lze dojet až k místu ubytování. Po předchozí telefonické domluvě je možno pro účastníky dojet autem na některou z uvedených či jiných blízkých zastávek.

Stravování si zajišťuje každý sám, k dispozici je kuchyňka. Lahvové pivo zajistí organizátoři. Nejbližší restaurace je Zlatý orel cca 2 km od místa nebo

několik restaurací poblíž železniční stanice v Ostravici. Něco dobrého je možno zhltnout i v turistické chatě na vrcholu Lysé hory.

S sebou si vezměte vlastní jídlo a pití, spacák, raději i karimatku, dobré terénní oblečení, zvláště pevnou obuv, pláštěnku (mějte na paměti, že Lysá hora je jedno z deštivějších míst v ČR), dalekohled, vhodný je nějaký přehrávač s hlasy uvedených druhů ptáků. Vhodné je mít turistickou mapu 1:50 000 Moravskoslezské Beskydy a čelovku pro případ že byste se ztratili. Nejpodstatnější je vzít si s sebou dobrou náladu ☺.

S případnými dotazy nebo nahlášením účasti kontaktujte **Daniela Křenka** (e-mail: dendrocopos@seznam.cz, tel: 776 322 719) nebo **Jaroslava Kolečka** (e-mail: j.koleczek@email.cz, tel: 605 552 978). Upozorňujeme, že na chatě v Muchovicích bývá špatný signál mobilních operátorů. Pokud se nebudete moci někomu z organizátorů dovolat, napište SMS, ta vždycky dojde. Další informace o Lysé hoře najdete na www.lysahora.cz.

Mapování hnízdišť čejky chocholaté

Čejka chocholatá patří mezi nejrychleji ubývající ptačí druhy naší krajiny. Mezi lety 1973–77 a 1985–89 došlo ke snížení početnosti celé populace čejek v ČR v rozsahu 20–50 %. Proto ČSO ve spolupráci s FŽP České zemědělské univerzity organizuje mapování hnízdního výskytu čejek, jehož cílem je získat podrobné informace o stavu hnízdišť, počtu hnízdících ptáků a dalších informacích, které mohou přispět k efektivnější ochraně tohoto ptačího druhu. Podrobnosti najdete na webu ČSO – www.cso.cz/cejka.html, svá pozorování můžete vkládat přímo přes rozhraní cejka.birds.cz.

Vojtěch Kubelka, e-mail: kubelkav@gmail.com

Výzva k doplňování dat pro reedici Fauny ČR – Ptáci I.

V únoru letošního roku se s nakladatelstvím Academia podařilo uzavřít smlouvu k reedici díla Fauna ČR a SR – Ptáci 1, které by mělo zahrnovat již pouze data k druhům z ČR, a to až do roku 2012. V mapkách rozšíření bude použito jako základu mapek z Atlasu hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001–2003, které budou doplněny údaji až do roku 2012. Prosíme vás proto, abyste nám s doplněním výskytu, zvláště u druhů nepříliš běžných, pomohli. Stačí napsat číslo kvadrátu, hnízdní kategorii a datum hnízdění či hnízdního výskytu (např. husa velká 6345 – D12, hnízdění v r. 2006 apod.).

Současně prosíme i o zaslání veškerých zajímavostí z hnízdění (neobvyklé umístění hnízda, doby hnízdění, počtu vajec či mláďat atd.), výskytu či hnízdění v neobvyklém prostředí (včetně nálezů synantropizace), záznamů nezvykle velkých hejn, neobvyklé doby pozorování, příletu či odletu, zvláštností v potravě či jejím sběru apod., tedy všeho, o čem si myslíte, že by se ve Fauně mělo objevit (citováno bude samozřejmě s Vaším jménem). Veškerá výše uvedená data zasílejte

te, prosím, rovněž až do roku 2013 buď dopisem, nebo e-mailem na jednoho z editorů.

Karel Štastný, Fakulta ŽP ČZU, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchdol, e-mail: stastny@fzp.czu.cz

Karel Hudec, Hluboká 5, 639 00 Brno, e-mail: karelhudec@seznam.cz

Mapování hnízdišť rorýsů v Olomouckém a Zlínském kraji

V letošním roce byl Nadací Partnerství podpořen velký dvouletý projekt ČSO, MOS a České společnosti pro ochranu netopýrů „Pod jednou střechou“. V rámci projektu proběhne v Olomouckém a Zlínském kraji rozsáhlé mapování hnízdišť rorýsů a úkrytů netopýrů. Zájemce o spolupráci prosíme, aby se nám co nejdříve ozvali, uvítáme rovněž zaslání starších údajů – nejlépe přímo prostřednictvím databáze na webu rorysi.cz. Další informace budou uveřejněny na webu ČSO, MOS a rozesílány před zahájením mapování.

Jaroslav Koleček, e-mail: j.kolecek@email.cz

Ornitologicky cenné lokality střední Moravy

Za účelem zlepšení ochrany ptáků na (nejen) střední Moravě bychom rádi získali informace o méně známých ornitologicky cenných lokalitách. V budoucnu bude ochrana takových lokalit snazší prostřednictvím jednání s majiteli, vstupování do správních řízení týkajících se lokality, příp. navrzení na vyhlášení chráněného území. Pro získání těchto informací však nezbytně potřebujeme vaši pomoc. Zároveň uvítáme zájemce, kteří by se chtěli věnovat správním řízením v místě svého bydliště, příp. jinde (lze využít datovou schránku MOS). Za jakoukoli spolupráci předem velmi děkujeme!

Jaroslav Koleček

Zápis z členské schůze MOS

Členská schůze MOS se uskutečnila v sobotu 25. února 2012 v zasedací místnosti ORNIS v Přerově za účasti 22 členů a 6 příznivců MOS. Dalších pět členů omluvilo svou nepřítomností.

Předseda MOS Jaroslav Koleček schůzi zahájil v 9:30, uvítal přítomné členy a příznivce a zástupce ČSO Zdeňka Vermouzka a navrhl členské schůzi program, se kterým schůze vyslovila souhlas.

Místopředseda MOS Jiří Šafránek členy podrobně seznámil s loňskými příjmy a výdaji. Příjmy spolku tvořily 153 295,- Kč, výdaje 151 433,- Kč. Celkový zisk před zdaněním dosáhl 1 861,- Kč a konečný stav účtu 236 637,- Kč. Příjmy MOS pocházely od České společnosti ornitologické, Statutárního města Přerov, Ministerstva životního prostředí, Lesů ČR, ČSOP, Olomouckého kraje, Prechezy, a.s. a z členských darů a příspěvků. Rozpočet spolku byl v roce 2011 vyrovnaný. Z rozboru vyplynulo, že ve srovnání s loňským rokem narostly příjmy z grantů,

větší část příjmů než obvykle tvořily příjmy z prodeje publikací, krmítek a dalšího zboží. Provoz Ekocentra MOS se podařilo z větší části pokrýt z grantů. Část prostředků byla ušetřena úspornými opatřeními a snížením provozních nákladů.

Jaroslav Koleček informoval o hlavních aktivitách MOS v minulém roce. Kvůli vysokým nákladům na provoz a chybějícímu plánu na další využití prezidium MOS schválilo zrušení Ekocentra MOS (Č. Drahovského 3, Přerov) a přestěhování spolku na Ornitologickou stanici Muzea Komenského na Bezručově 10, Přerov, což se povedlo během roku zrealizovat. Kvůli dlouhodobě chybějícímu koordinátorovi spolek rovněž přerušil projekt Pozemky pro ptáky a daroval 17 500 Kč na projekt Ornitologického parku Josefovské louky realizovaného ČSO.

V roce 2011 došlo k rozsáhlé rekonstrukci webových stránek spojené s přechodem na redakční systém a usnadněním správy webu. Došlo ke změně poskytovatele webhostingu (Banan.cz) z důvodu výhodné nabídky vytvoření webových stránek a poskytnutí redakčního systému zdarma. Zdarma je i dosavadní provoz webu. Přístup k původnímu webu MOS zůstal zachován, některé části webů jsou však stále propojeny.

Byl zprovozněn facebookový profil MOS, který má k dnešnímu dni 124 fanoušků. Adolf Goebel informoval o youtube kanálu MOS, kde je umístěno zatím 128 videí různých ptačích druhů od několika autorů, přičemž stále přibývají videa nová. Videá byla dosud shlédnuta přibližně 5000× návštěvníky z celého světa. Nepravdělně byly rozesílány na cca 300 e-mailových adres zprávy v rámci OVIS (Ornitologický vzájemný informační servis).

Pro zlepšení komunikace mezi členy MOS obnovil v minulém roce členský zpravodaj pod názvem Moudivláček. Zpravodaj je zatím rozesílán dvakrát ročně přednostně v elektronické podobě.

Za účelem lepšího poznání ornitologicky méně prozkoumaných území MOS po vzoru jiných poboček ČSO začal pořádat výzkumný terénní víkend. Pilotní akce proběhla v PO Hostýnské vrchy začátkem dubna za účasti 29 členů, kteří měli možnost pozorovat 46 mj. vzácných a ohrožených druhů ptáků. O detailech pohovořil Martin Vymazal a vyzval účastníky k zapojení do monitoringu druhů ptačí oblasti.

Jiří Šafránek zrekapituloval tradičně kvalitní spolupráci s médií a úspěšnou propagací ochrany přírody. V tištěných periodících byla podchycena celá řada příspěvků. Těžko lze odhadnout jejich konečný počet, protože u převzatých tiskových zpráv není žádná automatická informace o jejich využití. Publikace na internetu bývají v takovém počtu, že se je vůbec nedaří podchycovat. MOS vystupoval i v televizních reportážích, a to nejen v Kabelové televizi Přerov, ale prakticky ve všech celostátních televizích se zpravodajskými pořady.

Pokračovali jsme v mapování hnízdišť rorýsů v Přerově, Olomouci, Hulíně a dalších městech. Mapování v Přerově bylo podpořeno v rámci programu Ochrana biodiverzity. Členové se podílejí na kroužkování ptáků a aktivně se zapojují do dalších celostátních programů (JPSP, sčítání vodních ptáků aj.) včetně monitorin-

gu ptačích oblastí a druhů Přílohy I Směrnice o ptácích (zejména Beskydy a Hostýnské vrchy).

Garanti jednotlivých projektů představili další úspěšné projekty tradičních exkurzí pro veřejnost (podpořeny darem LČR), značení doupných stromů (LS Bystřice pod Hostýnem) a projekt ostrůvku pro rybáky (Českomoravský štěrka, a.s.), kterým jsou věnovány samostatné příspěvky. Novinkou byl projekt na podporu hnízdění morčáka velkého podpořený Olomouckým krajem. Spolek se pouze okrajově angažoval ve správních řízeních (Skašovská hráz). Členové zpracovali zoologický průzkum odkaliště přerovské Prechezy. Koncem roku byly podány přihlášky projektů, jejichž výsledky zatím nejsou známy.

Prezidium MOS zřídilo spořicí účet, na který byl převeden volný zůstatek účtu (200 000 Kč) a datovou schránku. Podpořeno bylo vydání Zpráv MOS částkou 10 000 Kč. Došlo k rozšíření spolupráce s pobočkami ČSO a dalšími organizacemi.

V roce 2012 je v plánu mj. udržení rozsahu stávajících aktivit a úrovně projektů, vydání letáku o mapování doupných stromů, uspořádání nultého ročníku CES (Constant Effort Sites) na Chomoutově a řešení situace s OVIS.

Jaroslav Koleček následně vyzval přítomné, aby uctili symbolickou minutou ticha památku pana Vladimíra Matějčíka, dlouholetého člena MOS. Informoval, že po revidování členské základny a vyloučení těch, kteří nezaplatili členský příspěvek, je aktuální stav 192 členů, z nich je 73 individuálních, 43 rodinných, 39 důchodců, 20 studentů, jeden čestný člen (ČSO) a 16 členů je sdruženo v rámci kolektivního členství. Z celkového počtu má MOS jako vedlejší pobočku 29 členů (MOS nezískává 20 % jejich členského příspěvku do ČSO).

Z dotazníkové akce k činnosti členů MOS se vrátilo pouze 12 vyplněných dotazníků. Členové mají vyvěšeno nejméně 251 ptačích budek, téměř všichni ptáky přikrmují na klasickém zahradním krmítku, někteří přikrmují rovněž vodní ptáky. Přibližně stejný podíl členů exkurze pravidelně/občas ne/navštěvuje. Ornitologii a ochranu ptáků nejvíce členů popularizuje na exkurzích a při práci s dětmi. Zapojení do výzkumných aktivit je velmi rozmanité, bohužel pouze minimum členů se angažuje v patronátních skupinách nebo spolupracuje na JPSP. Z tak malého počtu zaslaných dotazníků však bohužel nelze dělat žádné zásadní závěry. Z došlých odpovědí byl vylosován pan Jaromír Hujíček, kterému byla zaslána nášivka MOS.

Josef Chytil informoval o stavu příprav výstavy k výročí založení MOS. Výstavu připravuje ORNIS ve spolupráci s členy MOS a její vernisáž je plánována na začátek prosince – tedy den, kdy MOS bude „slavit osmdesátiny“.

Zdeněk Vermouzek poděkoval přispěvatelům a dárcům. Informoval o situaci na Šumavě a exkurzích pořádaných ČSO. Pokračuje projekt Jaro ožívá, kampaň Pták roku (tetřev hlušec) i sběr nahrávek zpěvu strnada obecného. Vyzval přítomné k většímu zapojení do Jednotného programu sčítání ptáků a dalších akcí pořádaných ČSO, přičemž krátce pohovořil o výsledcích a využití JPSP.

Adolf Goebel informoval o 11 exkurzích, kterých se zúčastnilo 214 dospělých a 104 dětí na lokalitách Tovačov, Chomoutov, Olomouc, Hostýnské vrchy, Choryně, Jablůnka a Rožnov pod Radhoštěm. Řada byla věnována vítání Ptáčího zpěvu, ptáku roku 2010 kukače obecné a Evropskému festivalu ptactva. Na exkurzích byly pozorovány a zdokumentovány také vzácné druhy ptáků, takže měly i odborný přínos.

Na rok 2012 plánujeme nejméně 15 exkurzí na podobných lokalitách jako v roce 2011. Několik akcí proběhne poprvé a ve spolupráci s partnerskými subjekty. Jaroslav Koleček dále přítomné pozval na Výzkumný terénní víkend 2012, který se bude konat poslední květnový víkend v Beskydech a proběhne ve spolupráci se Slezskou ornitologickou společností. Pokračují ornitologická setkávání v olomoucké restauraci Bristol každý první čtvrtek v měsíci.

V souvislosti se změnou sídla spolku na Bezručovu ul. č. 10 v Přerově bylo nutné schválit změnu stanov MOS. Prezidium MOS provedlo v této souvislosti komplexní revizi textu stanov a její větší sladění s textem stanov ČSO. Navržené změny stanov byly členům předem rozeslány k připomínkování. K textu se vyjádřil i zástupce ČSO (Z. Vermouzek) a právník ČSO (V. Stejskal). Navržené změny se týkaly zkrácení názvu sdružení na „Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO“, změny formulací některých článků – předmět činnosti, členství aj. Další navrženou změnou bylo zrušení výroční členské schůze, přičemž volební schůze proběhne nejméně jednou za dva roky. Navržena byla i změna názvu výkonného orgánu spolku – prezidia – na výbor. Mezi návrhy bylo i ustanovení místopředsedy a jednatele dalšími stálými statutárními zástupci a možnost výboru kooptovat náhradníky za členy výboru, kteří ve svém funkčním období odstoupí z funkce. Po obsáhlé diskuzi byl výsledný text nových stanov jednomyslně schválen – všech 22 přítomných členů bylo pro, nikdo nebyl proti a nikdo se nezdržel hlasování.

Jiří Šírek informoval o smyslu a činnosti Faunistické komise ČSO a o zajímavých pozorováních i odhalených podvodech. Vyzval k hlášení pozorování, které podléhají schválení FK.

Na závěr schůze proběhly projekce videoreportáže To „nej“ z ornitologických záběrů 2011 (A. Goebel), krátkých videosekvencí ptáků na krmítku (Z. Abrahamek) a filmu Silva Gabreta. Po vyčerpání programu Jaroslav Koleček poděkoval přítomným za účast a schůzi v 15:00 ukončil.

Jaroslav Koleček

Poděkování dárcům a partnerům

V roce 2011 na činnost MOS přispěli následující jednotlivci či instituce: 20 000 Kč: **Lesy ČR**; 50 EUR: **Radmila Maly**; 1 200 Kč: **Zbyněk Chromek**; 500 Kč: **František Cigánek**, **Jana Lukášová**, **Jaroslav Vlk**; 400 Kč: **Dagmar Vinklerová**; 300 Kč: **Jaroslav Koubek**. **Petru Tomášovi** (TOMPRES) děkujeme za dar stovek samolepek pro

využití v ekologické výchově. Firmě **Banan.cz** děkujeme za bezplatné poskytnutí redakčního systému, vytvoření grafického designu, technickou podporu, pronájem domény a hosting webových stránek. Za dobrou spolupráci při propagaci ptáků děkujeme **Českému rozhlasu**. Děkujeme i všem poskytovatelům podpory v rámci jednotlivých projektů a dotací.

Osmisměrka

K	R	K	B	R	H	L	Í	K	Á	Č	I	Ž	L	R
R	Y	B	A	Ř	Í	K	V	O	V	L	H	A	E	Á
A	B	K	O	S	S	S	Ý	K	O	R	A	H	D	K
H	Á	C	E	V	A	K	R	K	L	A	E	Č	Ň	O
U	K	E	S	K	Ý	O	R	E	A	K	Ě	D	Á	S
J	E	H	Ý	Í	⊗	R	P	S	V	R	N	R	Č	N
E	L	U	C	L	N	E	Á	J	K	Í	Á	O	E	Í
C	E	S	P	U	S	C	Č	E	A	Č	K	Z	K	K
D	L	A	S	K	Ý	H	Ý	L	Š	U	O	D	O	V

RÁKOSNÍK
DLASK
LEDNÁČEK
LELEK
REHEK
VOLAVKA
LŽIČÁK
VLHA
DROZD
RYBAK

KRKAVEC
VODOUŠ
HUSA
BRHLIK
ČIRKA
VÝR 2X
SKOREC
SÝKORA
LEJSEK

RYBAŘÍK
HYL
KULÍK
KRAHUJEC
SUP
KOS
ČAP
KÁNĚ
SYC

Inzerce

Všem členům ČSO a dalších ornitologických nebo přírodovědných spolků a všem studentům přírodovědných oborů nabízím zajímavou slevu na uvedených "bio-akcích", které již tradičně (20 let) pořádá – TCK Pavel Veselý Brno. Jedná se konkrétně o tyto akce z katalogu TCK a slevy: **Dunajská delta (sleva 600,- Kč), Finsko – NP Lemmenjoki (sleva 800,- Kč), EKO tábor v Rumunsku (sleva 200,- Kč)**. Předpokládám, že tato nabídka osloví především zájemce, studenty i odborníky a pomůže vytvořit skupinu společného zájmu, jak tomu bylo v minulosti. Všechny podrobnosti k akcím jsou uvedeny na www.tck-vesely.cz.

Pavel Veselý, e-mail: info@tck-vesely.cz

Moudivláček – zpravodaj Moravského ornitologického spolku – středomoravské pobočky ČSO. Interní zpravodaj pro členy MOS – smp ČSO. Kontakt (adresa pro zasílání příspěvků a korespondence): Bezručova 10, 750 02 Přerov, www.mos-cso.cz, e-mail: info@mos-cso.cz, bankovní spojení: 32434-831/0100. Kresby na titulní straně – © Jiří Polčák (moudivláček lužní), © Václav Plšek (rorýs obecný). Vychází nejméně dvakrát ročně v elektronické podobě a tiskem v nákladu 35 ks. Číslo 1/2012 vyšlo 27. 3. 2012.

